

Fegl d'infurmaziun: Fusiuns da vischnancas ed archivs

1. En general

L'archiv communal è la "memoria" d'ina vischnanca. El cumpiglia ils documents communs ch'èn degns da vegnir tegnids en salv per adina e che dateschan fin dal temp medieval. Uscheditg che la vischnanca exista, vegn l'archiv cumpletta permanentamain cun ulteriurs documents degns da vegnir tegnids en salv.

L'archiv ha duas finamiras:

- garantir la segirezza giuridica
- permetter la perscrutaziun da l'istorgia.

Las vischnancas èn obligadas d'endrizzar e da manar in archiv. Las basas legalas per quest intent èn¹:

- Lescha davart la gestiun da documents e l'archivaziun (LGDA) dals 28.08.2015 (DG 490.000)
- Ordinaziun tar la lescha davart la gestiun da documents e l'archivaziun (OGDA) dals 22.12.2015 (DG 490.010)

2. Fusiuns da vischnancas ed archivs: Da princip

La vischnanca fusiunada è la successura legala da las vischnancas che fusiuneschan, e perquai è ella vinavant responsabla per ils archivs da las vischnancas antecessuras. La vischnanca fusiunada sto dentant cumenzar in archiv nov e serrar giu ils archivs da las vischnancas antecessuras. Ina fusiun dals archivs vegls u la maschaida da quels cun las actas da la nova vischnanca fusiunada na dastga betg avair lieu. Ils archivs vegls ston restar parts cleramain identifitgables da l'archiv da la vischnanca fusiunada.

3. Clusiun dals archivs da las vischnancas antecessuras

Avant ch'als serrar giu, ston ils archivs da las vischnancas antecessuras vegnir examinads. Las actas cun in termin da tegnair en salv ch'è scurdà, las actas che n'èn betg previsas per l'archivaziun permanenta sco er dublettas e documents mo administrativs pon vegnir eliminads. Intginas actas da fatschentas ch'èn terminadas vegnan ins a stuair tegnair en salv pli ditg, perquai ch'ils termins n'èn anc betg scurdads. La clusiun definitiva po pia vegnir fatga pir intgins onns suenter l'entrada en vigur da la fusiun².

En connex cun la clusiun èsi er d'avair quità, che documents davart fatschentas terminadas ch'èn degns da vegnir archivads e che sa chattan anc en ils biros da las administraziuns communalas vegnian transferids en l'archiv.

4. L'archiv nov da la vischnanca fusiunada

Las actas che vegnan producidas a partir dal di da l'entrada en vigur dal contract da fusiun, arrivon en l'archiv nov da la vischnanca fusiunada. Quest archiv sto, sco ils archivs da las

¹

Las basas legalas da l'archivaziun pon vegnir charginadas giu da la pagina d'internet da l'archiv dal stadi (www.staatsarchiv.gr.ch).

vischnancas antecessuras, vegnir concepì tenor in plan d'archiv structurà. In model d'in plan d'archiv po vegnir chargià giu da la pagina d'internet da l'archiv dal stadi.

5. Localitads d'archiv

5.1 Centralisar ils archivs

Ils archivs da las vischnancas antecessuras na dastgan betg vegnir fusiunads e maschadads cun l'archiv da la nova vischnanca fusiunada. Els ston restar unitads independentas e cleramain distinguiblas. Tuttina èsi stringentamain necessari d'als centralisar.

La nova administraziun communal e las autoritads ston pudair avair access als archivs entaifer temp util, ed ils fonds dals archivs duain star a disposiziun a las utilisadras ed als utilisaders per consultaziuns. Quai è bler pli simpel, sch'ils archivs vegnan centralisads. En cas d'in deposit decentral èsi da temair, ch'eventuals problems na vegnian ditg betg scuverts.

5.2 Pretensiuns envers ils locals d'archiv

Ils locals d'archiv ston esser segirs cunter fieuv e cunter infracziun ed avair in clima uschè constant sco pussaivel, ch'è adattà per depositar las archivalias. Las archivalias ston esser protegidas cunter donnas d'aua. Ils detagls davart las pretensiuns sa chattan en la *glìsta da controlla Planisaziun ed endrizzament d'archivs comunals* sin la pagina d'internet da l'archiv dal stadi. En spezial èsi d'avair quità che las mobiglias dals locals d'archiv (curunas sin rodas) sa cunfetschian cun las archivalias (cudeschs, stgatlàs) che ston vegnir tegnidas en salv. Mesiras mal proporziunadas pon chaschunar in fitg nausch diever da la piazza.

5.3 Locals d'archiv en edifizis administrativs novs

Sche, en consequenza d'ina fusiun, i vegn construì in edifizis d'administraziun nov, sto vegnir previs avunda spazi d'archiv. Ultra dals archivs existents sto l'archiv da la vischnanca fusiunada che crescha cuntinuadamain avair piazza là durant almain 10 onns. Malgrà la digitalisaziun cuntinuanta vegnan er ils proxims onns a resultar anc permanentamain documents da palpìri che ston vegnir archivads.

Ils plans dals locals d'archiv (incl. equipament) ston vegnir inoltrads a l'archiv dal stadi per far in'expertisa.

6. Cussegliaziun e sustegn tras las inspecturas ed ils inspecturs d'archivs sco er tras l'archiv dal stadi

Sch'i dat dumondas e problems en connex cun ils archivs comunals, As cusseglian l'archiv dal stadi sco er las inspecturas d'archivs cumpetentas ed ils inspecturs d'archivs cumpetents. Sin la pagina d'internet da l'archiv dal stadi figureschan las persunas da contact.